

Kakarikiariā

Ko te matomato he pukenga oranga tangata!!!

ShunaWhakama

Kaitiaki Tiaki 'Kakarikiariā' ka ngana ki te huri i nga tangata mai i te whakatuma ki etahi atu tangata me te '**Paparangi Whenua**'. Ki te Kaitiaki o **1 te Atua** Nga mea hanga! Te noho '**Kakariki**' ka timata i te kainga ka uru ki nga hoa tata me te hapori. Ko te Hui Kaitiaki Tiaki Tiaki he tari o te rohe (taiao, totika hapori, karakia).

Ka tohe matou ki te hunga taiao katoa kia uru mai ki a matou, 'Timata he Huihuinga CG. Kia kaha tatou ki te tiaki i to tatou ataahua

Aorangi. Te pupuri, te hunga whakakino, te kaitukino o te taiao, te hunga whakahē i te huringa o te rangi, te hunga kaipahua parapara, ka whai kawenga i ia ra (kore tutu)!

Kaitiaki Tiaki **ShunaWhakama**. Ka mau te Hapori ki te hara, **MSR1-7**. Pooti Kawanatanga ka huri **Kaupapa Kakariki** ki te Ture.

Ia tangata, kararehe he **a1 te Atuaka** hoatu te tika ki te kore paitini, kia kore e poke, kia manawa, kia ma!

Ia tangata, kararehe he **a1 te Atuaka** hoatu te tika ki te kore paitini, te kore poke, te inu, te wai ma, te wai hou!

Ia tangata, kararehe he **a1 te Atuaka** hoatu te tika ki te kore paitini, kare i poke, kare i whakarereketia ira, ka taea te kai, te hauora, te kai!

Ia tangata, he **a1 te Atua** hoatu tika ki te maimoatanga kore utu ina mate!

Ia tangata, he **a1 te Atuaka** hoatu te tika ki te whakamarumaru, te utu utu mo nga kakahu me nga hu!

Ia tangata, he a**1 te Atua**he tika ki te noho akuaku, tiaki,
whakaruruuhau utu!

Ia tangata, he a**1 TE ATUA**hoatu tika ki te hapori tutu tutu!

Nga waranga

Ko te maanatanga he whanonga kaha tukurua e whakamana ana i te hiahia. Ka whakapohehe nga kaimuri i a ratou ano ma te kore e whakaae ki te kino e mahia ana e ratou. He kino ki a ratou ano, whanau, hoa, hoa mahi, hapori. Kia matara atu nga kahunga i nga tamariki.

He pohehe te hunga mahunga! Kare te hunga kaare e whakapono he kaingākau ratou i te mea kei te harikoa ratou me te noho tahi. **Ko te mea pono, ka whakawhāitihiā e te waranga te takitahi me te herekoretanga i te mea ka kaha ake te aukati i o raatau whanonga.**

1 Kei te tatari te Atua kia rongo mai koe!

WarangaTe pure

Ra waranga12.2.7.NAtm

Arohanui**1 te Atua**, Kaihanga o te Ao tino ataahua Ko to kaitiaki pono tino whakaiti (1stingoa) Awhinatia ahau kia kaua ahau e kahunga

Awhina i te Tangata ki roto i nga taapiri Whakawhiuhia nga kaiwhakarato taapiri i roto i te ao me te Ao Kia noho kore noa tenei hapori i te waranga.

Mo te Kororia o1 te Atua**me te Pai o te Tangata**

Ka whakamahia tenei karakia i te Ra Whakaaetanga! Ina hiahiatia ranei.

Ko nga tangata kua mau i nga waranga kino he pai ki te ahua huna o ta raatau mahi! **Ka mauheretia, ka ngaro te whakaute i a ia ano. He kuare nga kaikawe(pore), tinihanga(kuare)me te ngoikore(pathetic)!**

Ka noho te kahunga hei whakatuma mo ratou me te hapori. I te wa e kaingākau ana te tangata, ka aro tonu to ratou koa ki te mahi i o raatau tikanga, ki te whakahoki ano i te reti. Ka pohehe, ka moepuku, kare i te pono, ka tinihanga, ka piropono, karekau he whakaaro, kare he tangata. Engari i te katoa o nga wheako e hanga ana i to raatau kaha mo te harikoa o te kore he taapiri. He mahi morare, mahi a-iwi, ka mau tonu te kawenga a nga kahunga.

Kei te hiahia te hunga mate ki te awhina hinengaro me te awhina i nga roopu tautoko. Relapse Addicts kua taratahitia hei tiaki i te hapori ina koa nga taiohi.

AdrenalineWaranga

Adrenaline, he hormone e mahi ana hei neurotransmitter. He take nui o te tauhohenga o te ahotea ki te whakatuma ki te tapatahi tinana o te tinana.

He nui te whai waahi ki nga mahi aerobic, whakataetae waka, jogging, ruku rangi,... Ko te whai waahi ka puta he tere adrenaline e arai atu ana ki te mate. **Ka pouri enei Kaitito i te kore e taea e ratou te tere!**.

Ka tukuna te Adrenalin ki roto i te toto ka kaha ake te tere o te ngakau, te pehangā toto, te whakanui i nga akonga, te whakanui i nga taumata huka toto, ka huri te rere o te toto mai i te kiri me nga whekau o roto. Ko nga tangata e riri ana, e hara ana, e awangawanga ana ka whakaoohooho i a ratau adrenaline ahakoa ka noho noa ratou kaore he mahi. Riri, maharahara_ whakaaro.

Ko te hiahia mo te tere he mate adrenaline. Ko nga reihi katoa he tere adrenaline. Ko te wikitoria ka nui ake te tere. **Kaore i hangaia te tinana o te tangata mo te tere. Kaore he hiahia mo te tere. Ko te toa he kaiwhaiwhai.**

Ka tere nga toa ki te hiahia ake. Ko te ngaro ka arahi ki te awangawanga. Ko tenei awangawanga ka arahi ki te pouri. Ko te hiahia ki te wikitoria ahakoa te utu(te tinhanga, te whakamahi taonga, te patu kia toa..).

Ko te whanonga anti-haporī he tere adrenaline. Ko te kino ake, ko te riri ka nui ake te wiwi. Tonoa tetahi kaiwhakatuma huarahi punk(te werawera, te hiku, te tapahi, te pana o te rori, te kaha o nga wira), roopu mema-

ber(whakaweti, pahua, tutu), kaikohuru rangatū(te wehi, te mamae, te mate). Ko te whanonga anti-haporī he riri ki tetahi hapori:**MSR1-7**He mahi a-iwi te ripoata, te riri rori, te taraiwa kino, nga aitua.

Nga mahi kino(whakaheke, hihiko rapu ..)hoatu he adrenaline wiwi. Ko nga tangata kaore e taea te wikitoria ka tere ki te mahi i nga mahi kino. Ko enei mahi e whakatenatena ana i nga kape ka whara, ka mate, ka noho whakatuma ki etahi atu. Ka mutu nga mahi kino, **MSR2**.

Me utu nga kaiuru mo nga utu whakaora me nga utu rongoa.

Ko te kahui adrenaline i roto i ta ratou whainga ki te wiwi ka kino ki te kainga o te rohe(kararehe, rauwiringa kaiao, otaota, etahi atu momo ora).Te noho kaitukino taiao.Ka mutu tenei.

He mate te noho ki te Adrenaline junkie.Rapua he awhina! **WaapiroWaranga**

Ka pau te waapiro ma te inu, kai.Ko te kai waapiro ka puta he huringa whanonga(haurangi).Te haurangi,Ko te waapiro te tino take o nga aituā, te patu, te raupatu, te mahi kino. He taumahatanga, he whakararuraru, he whakatuma mo te hapori, kei a raatau te kawenga.

Ko te waapiro te hiahia nui ki te kai waapiro. Pērā i te hunga kaingākau katoa, ka waiho e te hunga waapiro ō rātou ake hiahia pipiri ki runga ake i ū ētahi atu me te hapori. Ka tono, ka tarewa, ka tahae te hunga inu waapiro hei inu!Me maimoatanga te hunga waapiro. Ko te maimoatanga ko te whakamaroke! Ko te maimoatanga ehara i te rongoa. Kare e roa kua hoki mai te hunga waapiro hei Kai- haurangi!

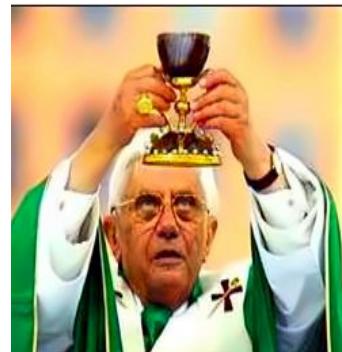
Ko te awhina pai mo te hunga waapiro ko te aukati i te waatea o te waapiro.Ka mutu te whakaputa, te hokohoko me te tohatoha o te Waapiro.

Kore Whakaaetanga ki te Waapiro!!!

Karaitianako te tino take e horapa ai te waapiro.

Karaitiana Idol(whakapakoko teka)Ihu(Mesia teka) i kii nga Karaitiana ki te inu Waapiro(waina whero). Ka inu Waapiro i nga huihuinga karakia me nga huihuinga kore whakapono.Ka inu waapiro raua ko Christian i mua i te whakahoa. Karaitiana Ka inu tonu ia i te waapiro i te wa e hapu ana me te whangai u(I whanau te peepi he waapiro). Te faaitoito nei te mau metua Kerisetiano i ta ratou mau tamarii ia inu i te ava. Ko nga matua Karaitiana he matua kino!

Ko tetahi taitamariki Karaitiana kua whakamutua te u i runga i te Waapiro ka kite i te kaakahu i te whare karakia, ka inu Waapiro te Pirihi, nga matua, hoa, hoa noho tata.**He rangatahi**

Ka kite a Christian i nga matua e inu waipiro ana i te kainga, i nga wa waatea me nga mahi. He Karaitiana taitamariki (KOA me KOA) i te wa o te whakahaohoa i roto i o raatau reanga ka pa ki nga pehang a nga hoa ki te inu waipiro kia whakaetia. Young Christian He tamarikitanga Ka haurangi ia ki te mate, ki te paopao ranei. Ka riro nga mea e rua hei 'Parapara'. Whakama, Shun, Para!

Kaore i kitea e nga moke Karaitiana te whakatenatena wairua ma te inoi me te panui i nga karaipiture ka huri ki te waipiro mo te wairua wairua. Kaore i te harikoa, ka mahia e nga mokete ta ratou ake waipiro. Ko te hanga me te inu waipiro ka noho haurangi tonu nga moke. Inaiane kua whai mohio ratou (la la whenua).

Ko nga Kura Katorika he rite ki nga Tavern. He pae nga tumuaki (te waipiro utu nui), kei te karapu hapori kaiako he pae. He waina te whakahaere (he iti) mo te maru me te kohi putea.

Ia Paraire me te Hatarei, ka pohau nga Karaitiana haurangi, Rape, patu. I te Ratapu ka 'Whakaae' ka 'Mukua'. I muri ka haere ratou ki te kai ki te inu (waipiro). Ka mutu te karakia ka haere ki te inu inu me o hoa, whanau. Ko nga Karaitiana inu nui te take nui o te 'Whaeiae Whare'. **1 te Atuae** pouri ana, e kore e murua engari ka mau tonu he kawenga pera ano te Tangata. Ko nga haurangi katoa ka mau te kawenga.

Karaitiana no te meawhakatenatenea kore e whakaetia te kai waipiro hei karakia, hei karakia ranei. **1 te Atuakare** e pirangi te hapori ki te whakangaro i tona hauora ma te kai Waipiro. **1 te Atuakei** te pouri ki te waranga Karaitiana ki te waipiro. **Tuhipoka! 1 te Atuaka** mau ki a Ihu te kawenga mo te akiaki i te waipiro. I whakamamaetia a Ihu, i ripekatia ki te ripeka.

Mea atu kahore ki te waipiro!!! Mea atu kahore ki te Karaitiana !!!

Me mahi!

Kaua ia e whakahoia ki a ia e haurangi ana. Kaua ia e whakahoia ki a ia e haurangi ana. Ka inu ia i te wa e hapu ana ka mauheretia ki te kainga. Ka inu ia i te wa e whangai ana i te u ka mauheretia ki te kainga. Ko te hapori he kawenga tiaki ki nga whanau hou, whanau hou. Waipiro Kaore ia e pai hei matua. Ka whakatipuhia e nga matua whangai te waipiro He pepi ia.

Ko nga matua me nga tamariki iti (He 17, He 18) e inu waipiro ana

e kore e whakaaetia. Kei ia hapori te mahi tiaki ki ia tamaiti kei raro iho i te tau. Kua whakakorehia te kirimana Matrimony Tapu a nga matua waipiro he mea whakatipu a raatau tamariki e nga matua whangai.

Karekau he waipiro nga whare ako. Kaiako (Tumuaki, Kaiako, Kaiwhakahaere) ko te hunga e mau mai ana, e kai ana i te waipiro ka tangohia, ka aukatia i nga Kura. Ka whakawhitia nga whare ako Karaitiana ki te matauranga whanui (kare he utu). Kaiako Karaitiana (Tumuaki, Kaiako, Kaiwhakahaere) ka tangohia, ka aukatihia i te Matauranga. Ka turakina o ratou tutaki o te kura kua pakaru to ratou waipiro!

Ia hapori (Shire) he kawenga tiaki ki ona tangata. Ko te waipiro he riri a te hapori ka mau, ka whakakorea. Ia Shire me whakakore te Waipiro me te whakamana i te aukati. Ka whakakorehia e te kawanatanga te whakaputa me te tohatoha waipiro. Ko te mahi kino, te tohatoha waipiro ka whakawakia: **MSR6**

Ko te hanga waipiro o naianei, ka mutu te tohatoha me te kati ake. Ka pau katoa te waipiro. **Karekau he utu e hoatu.**

Whakakahoretia nga whare karakia Karaitiana, ka mau i te mana atawhai me te tuku taake.

Meinga te haurangi hei Hara, **MSR2** Kaore he putea mo te hunga haurangi. Ko nga Hara i mahia i te wa e haurangi ana, ka ruarua te Whakaora.

**Wai Tātari
mo te hauora!!!**

TaakaroWaranga

He mohio noa ko nga raau taero(**nga matū hurihuri hinengaro**)he kino mo te tinana o te tangata.Heoi 99.9 % o Drug Junkies ka tango tarukino ma te whiriwhiri. He tino wahangu ratou, he tangata whakakeke hoki ki te hapori. Kaua e aroha ki a Drug Junkies ko to ratou raru ko te tangata ano. He taumaha, he whakatuma. Kia mau ki a raatau, i nga wa katoa.

Purihia enei riri ki te hapori,**MSR4**.Nga Kaihanga, Kaituku, Kaituku matū whakarereke hinengaro, he ture, he ture ranei(**Ture kino**), he whare herehere, **MSR7**.Ka huri te ture kino, ka hoki ki muri.

Marijuana, Codeine ehara i te rongoa.**Kaua e whakamahia**.He raau taero kore ture,**MSR7**.

Ko nga Hara i mahia i te wa i raro i te awe o te matū hurihuri hinengaro(**s**)titoru(**x 3**)Whakarauora.Te noho i raro i te awe o te Waapiro me nga matū whakahuri i te hinengaro Ka piki ake te whakaoranga ma te whakarea o te **5.Tuhipoka!**Ko nga raau taero o mua, o naianei hoki, ka taea anake te whakamahi i te hunga kai waapiro i te '**wmw x2**' raro ranei.

Ka uru atu nga matū huritao ki te puunaha rauwiringa kaiao e whakakino ana i etahi atu momo ora.Ko te kuhu ki roto i te mekameka kai ka waiho hei whakatuma mo te hapori.

Kore te manawanui ki nga matū hurihuri hinengaro! Te kaiWaranga

He mea nui te kai e kore e taea e tatou te ora me te kore.Ko te kai he mea tika, ko te nui o te kai he waranga.Te hunga kai nui(Blubber People)Ka taea te titiro whakamua ki te whiwhi, te pupuhi, te werawera ake, te ngenge ngawari, te raru ki te kimi kakahu e pai ana, ka kitea nga tuuru e kore e pai kia piri, ka raru ki te here i nga here hu, ka purua nga uaua, te toto toto tiketike, te mate huka, ka mate teina, ka mate pea he tamariki momomona.

He pai te pupuhi mo te hippopotamus me te tohorā.**Mo te tangata he nui rawa**

he mate kino te pupuhi.Na te taumaha ka kaha ake te manawa o te tangata, ka ngenge, ka ngenge, ka nui ake te mate, ka noho taumaha ki a ia ano, whanau, hoa mahi, hoa, hapori. Ko te nui o te taumaha kaore e whakaaetia.**Awhina i nga tangata ki te whakaheke taumaha.**

Kati te blubery. Whakamutua te inu waapiro me nga kai reka i roto i nga kai, i nga inu ranei.Whakaitihia ma te whakamahi i nga mea reka maori, whakaitihia te kai konutai, whakamahia te tote iodized anake. Kati te kai i hangaia me te GM (whakarerekē ira)kai.

Hakari, Hakari, Smorgasbord, momo kai roa kei waho.**Kua pau te kai.** Te kai waapiro i te wa e kai ana i waho. Ko te koraha kei waho. Kei roto te kai i nga waahanga iti. Kei roto te inu wai me te kai.

Ko te hunga mangere he tango, he kawe ki te kainga, he kai kiki, he kai ngaruiti kua rite.**Ka waihangahia he maunga para para.** He aitua taiao! Kei te pau i a tatou te urunga whenua!**Ka mutu te nuinga o te para ki te moana.**

Me mahi!

Kia u ki te kaitiaki kaitiaki 'Mahi o ia ra'.Whakaitihia te nui e kai ana koe mo ia kai. Inu inu kore reka. A ape i te inu kawa. A ape i te kawe, te kawe ki te kainga, te kai kiki, te kai ngaruiti kua rite **Mahi ia ra, mahi po.** Kia mau ki te '**Po o te katiki**'.Inoi:

1 Kei te tatari te Atua kia rongo mai koe!

te pupuhiTe pure

Arohanui**1 te Atua**, Kaihanga o te Ao tino ataahua Ko to kaitiaki pono tino whakaiti (1stingoa) Mauruuru koe mo te tuku inu me te kai mo ia ra Awhina mai kia kaua ahau e kai nui, ka pupuhi

Ka whakapau kaha ahau ki te kai i nga wahi iti o te kai ia ra Kia ora ahau i nga raruraru hauora na te kai nui Mo te Kororia o**1 te Atua**me te Pai o te Tangata

Te petipetiWaranga

Ka whakamahia e te petipeti te ngoikoretanga o te tangata, te tinihanga ki te kawe i te kino ki te tangata, ki te whanau me te hapori.Ko nga kaiwhakatairanga petipeti e hopu ana i nga tangata ngoikore. Ko te petipeti he peti(i runga i tetahi mea), hedging(inihua, ananahi, kōwhiringa..), rota(me uru koe ki roto ki te wikitoria), whakaaro(te tumanako ka piki ake nga uara o nga rawa).Kaua e pouri mo nga kaipetipeti. E whakapono ana te tangata ngoikore, pipiri, wahangu e tika ana kia whiwhi rawa ratou. Kaore ratou. Kia mau ki nga kaiwhakatairanga petipeti me te kawanatanga **MSR7**.

Ko nga kaiuru whakangahau mooni ko nga kaipetipeti tino whakama. He mahi whakarihariha, he tuku, he tinihanga, he teka, he whakaiti i etahi atu, ia ratou ano, he petipeti ka toa. **Ka tukuna e te hunga toa a ratou toa ki te 100% taake mo nga toa.** Ka taakehia nga moni whiwhi kore utu. Hurihia nga kaitakaro, kaiwhakatairanga, kaitautoko..

Ko te painga o te ngoikoretanga o te iwi he hara, nga kaiwhakarato petipeti whare herehere,**MSR7**.Nga waahi petipeti (Nga toa petipeti, Casinos, Whakawhitihiti a meake nei, Whakangahau mooni, Whakawhitihiti Moni)kua kati. Nga hua katoa, nga rawa o te kaiwhakarato petipeti, te kaipetipeti ngaio (Kaiwhakahaere putea, kaitoha whenua, he kaihokohoko mo nga ra kei mua, he kaihokohoko hea,..)ka murua. Whakakorehia te pupuri herekore(Nga taonga haumi).**Takitahi' e toa, wetekina ki te 100% taake mo nga toa.** Ko te kawanatanga e whakaae ana ki te petipeti ka whakakapia e nga mema ka whiwhi**MSR7**.

Ko nga kaiwhakatairanga petipeti te tino kaitautoko o nga huihuinga mano. Ko enei huihuinga he nui te parahanga para(whakahāere). He whakakino taiao. Ka mutu nga huihuinga mano!

He wahangu, he pohehe, he tangata kino nga kaipetipeti. Ko te kaiwhakarato petipeti he kaipahua kaipahua parasitic tinhanga. He 'Kino' nga mea e rua, he kawenga. CG Shun, Whakama!

Kore te manawanui ki te petipeti!

Te hokohoko Waranga

Ka uru koe ki roto i te toa, kare e taea e koe te wehe me te kore e hokohoko. Ka tukuna he hua hou, he ½ tau ranei 'Hokona', ka tu koe i waho o te toa mo nga haora maha, me noho koe hei 1stki te tiki i te hua(s). He kahunga koe! He kaikawe hokohoko!

Ka whakamahia e nga kaipupuri moni nga kahunga hei painga mo ratou. Ka hangaia e te maakete tetahi mea hou(te nuinga o nga wa karekau e hiahia). Na ka hokohoko hei taonga ma te katoa.

Ko te kaupapa whakatairanga e aro nui ana ki te hunga kaipakihi hokohoko. Ko nga kaiwhakarato paraurehe mo te hunga kahunga hokohoko he puna nui o te para me te para. Ka mutu te panui o nga mea tino kore. Ka mutu te tuku mēra paraurehe ki nga pouaka mēra, he pakaru:**MSR4**. Ko nga mea tino kore he taapiri 50% taake ka utua. Ka rapu awhina a Junkie.

Te hokohoko kawenga: Karekau he hokohoko hihiko (hangahia he rarangi hokohoko ka piri tonu). Hoko anake. Me hoko noa nga mea nui(Kaore he paraurehe). Kaua e whakamahi i te kaari nama.

Ko nga mea tino kore e arahi ki te hiahia mo nga kaainga nui ake! Ētahi atu uruwhenua! Ko nga moana whakakino ake. Te kino o te taiao! Ka mutu!

Te kai paipa Waranga

Te kai paipate waranga, he mate tangata! Ka piro te mangai o te hunga kai paipa, ka piro o ratou kakahu, ka piro te ruma. Ko o ratou pungarehu, ko o ratou reke kei nga wahi katoa. He tangata poke, he mea whakarihariha, he piro. Peia ratou! Whakama ratou.

Ko te hunga kai paipa he mate hauora ki a ratou ano.Ka wera o ratou ngutu, nihō, kapia, waha, korokoro, hau hau me te manawa e mate ana, he taumahatanga ki te hapori. He mangere te hunga kaipaipa ki te tango i te maha o nga waahi mo te auahi, me nga mate kino.

Ko te hunga kai paipa he mate hauora ki etahi atu. Kei te mamae te hunga kaipaipa e hapu ana ki a ratau whanau. Whai muri i te whanautanga ka whiua enei whanau hou ki te ora mo te mate hauora. He ngoikoretanga pea, he haua.. Te mamae i te whanautanga:**MSR3**Ko nga tamariki a nga matua e kai paipa ana ki te tohe i o ratou matua mo te utu.

He mangere te hunga kai paipa. Ka timata te ahi, te kainga tarutaru, te ngahere. Ka mau ratou i te kawenga, **MSR4**me te utu kapeneheihana. He ahi kaipaipa, he tangata whara, he kararehe, **MSR5**. I patu tangata, kararehe, **MSR6**

Auahi hāngū(**whakaekeā**)mamae tangata. Ko te hunga kaipaipa e hanga auahi wahangu ka whakawakia, **MSR3**Nga hinonga(**waahi, whakangahau, mahi**) e tuku ana kia whakawakia te kai paipa, **MSR3**me utu kapeneheihana. Ko te kawanatanga e tuku ana i te kai paipa ka whakakapihia, ka whai kawenga, **MSR7**

I te tau 1951*i whakatauhia he kino te kai paipa he riri nui. Ko nga tari a te Kawanatanga me te Kawanatanga, nga tari kare i 'Kahui i te kai paipa' i rahua te mahi me te tiaki i te hapori. Kua paahitia nga ture whakamuri, a ka whiwhi enei hunga hara, **MSR7**.

* Maramataka Pagan

Te tangata takitahi, te roopu, te pakihī me etahi atu hinonga e whakatairanga ana (nga utu kore utu, panui, hokohoko), ka whakaaetia(**maatua, kaiako, mahi, karapu, whare kai, waahi whakangahau**), hua(nga kaihangā, kaiwhakarato, kaikawe, kaihoko, kaihokohoko), ka tukuna he 'Paoa' me nga taputapu momi paipa ranei, **MSR7**

Ehara i te mea kei roto i nga 'Paoa'.

Ko te mahi kai paipa ko te mate hauora.

Kore te manawanui ki te kai paipa!!!

Hangarau HouWaranga

Ka taea e nga kaiwhaiwhai Hangarau Hou te ngahau. Ka noho ratou ki waho o te kaihokohoko e tatari ana ki te hoko taputapu hou mo te utu.**Aue te wairangi!**

Ko te Hangarau Hou e whakapouri ana i te rerekee o te waranga hokohoko. Ko te tino take o te ururua. Ka whakakorehia e ratou nga taonga e whai hua ana, he roa te ra e whakamahia ana. Kaore rawa ratou e ako ki te whakamahi i a raatau hangarau hou. No te mea kare i roa te roa.**Ka hurihia e enei kaihoroi nga hua mo te wa roa ki te tuku.**

Ko te nuinga o nga Hangarau Hou kaore e taea te hangarua. Te hanga raruraru tuku para mo te Shire me nga whakatipuranga kei te heke mai. Ka whakaputahia e tetahi kaihanga miihini miihini he maramara hou ia 6 marama ki te whakatutuki i te hunga kaipahua Hangarau Hou. **Ka makahia nga maramara mahi tino pai. Aue te moumou. Te kino o te taiao. Kaihanga, Kaituku, MSR7**

Ko te hiahia o te hapori ki te whakatakoto aratohu. Ko te otinga o te Kaitiaki Tiaki, he 7 tau te roa o ia hua hou.**Kaore e taea te whakakapi ki tetahi tauira hou mo te 7 tau. Takahanga, MSR7**

Ko nga tangata, ko nga whakahaere e hanga ana i nga kai kino me te kai taapiri he mea whakarihariha, he moepuku, he hunga hara.

Ka noho haepapa ratou:MSR7.

FAKATOKANGA!E pa ana tenei ki nga 'Mahi' katoa.Ko nga matua o nga tamariki iti(17 ia, 18 ia)he kawenga.**MSR1**, 1sthara, 2ndhara**MSR2**, wetekina a ratou tamariki katoa. Kaore e taea te tiaki i etahi atu tamariki iti.

WerangaWaranga

I muri i te kitenga o te tangata me pehea te whakamahi ahi. I kite i tenei he manaakitanga.I apitihia te tahu rakau ki te tahu wahie parapara. Karaitiana Ingarihi te whakauru i te tau ahumahi. Na tenei i timata te parahanga e arai ana ki te huringa o te rangi.Ko te ahi me te wera inaiane he riri, he kanga.

Kati te tahu, inaiane!!!

Ko te wahi tino kino o te wera ko,**auahi**.I roto i nga ahi ko te riri nui rawa atu mo te hauora, ko te mate ko te paoa. I runga i te nui ake o te auahi ka kake ake ki roto i te hau ka mutu te rere o te wera ki Mokowā.Ka mahana te wai mata, ka mahana te whenua, ka rewa te huka: **Te huringa o te rangi!**

Kia ora ai nga hiahia o te tinana o te tangata**Hau Manawa**. Ko te tahu mea a te tangata te tino whakatumatuma ki te 'hau Manawa'.

Hau kore manawa E 4 meneti hei oranga! **Kore te aro ki te whakakino hau !!!!!!!**

Pūngao

He nui rawa nga wa waatea, he nui rawa nga kaainga, he nui rawa nga moni whiwhi, he maha rawa nga taputapu kore e hiahiatia, kua piki ake te piki haere o nga hiahia hiko. Ko te Pungao o naianei kei te poke, he nui nga utu whakatuu, he nui nga utu whakahaaere me nga utu tiaki. **Polluting Energy** e whakawhirinaki ana ki te wera. Ka whakakapihia te wera ki te kore tahu.

Te wera o te whare me te kore whare o te para, te rakau, te waro, te hau me te hinu mo te tunu kai, whakamahana me te hiko, **ka mutu!** Nga Teihana Hiko e tahuna ana (wao, hinu, hau, uranium) ki te hanga pūngao he **Whakawetoka** wetewetehia. Ka puta te kaha ma te kore wera. **Polluting Owners, kaiwhakahaaere e hamenehia, MS R7**. Ko nga maina Uranium me nga waro kua kati, kua hiritia. Ko nga Kaipupuri, ko nga Kaiwhakahaaere kua tiakina, **MSR7**

Ko te wera o te waro he nui te nui o te paoa whakakino hau(**Waaro hauhā**). Ka rere ake te hauhā. E 50% ka horoia e te ua, ko te toenga ka paheke ki roto i te hau ka kohia. Ko te waro hauhauora ka tuku i te ra ki te whakamahana i te whenua engari ka aukati i etahi o te wera kia hoki mai ki te waahi(**Te whakamahana o te ao**). Ko te hua, ka wera haere te mata o Papa. Ko tenei whakamahana o te pāmahana mata kua tino piki ake mai i te tau 'O'*(2004). Ko tenei whakamahana ka whakaiti i te rahi o nga hukapapa me nga potae hukapapa polar. Ko te hua o te pikinga o te moana me te huringa o te rangi.

*CG New Age whakahaaere wa

Ka haria te waro ma te tuwhera(**kua hurahia**)rakau hurihuri. Ka pupuhihia te puehu waro ki runga:kararehe, tangata (mate kanohi, raruraru manawa, ponana..), horoi horoi(i whakairihia ki te whakamaroke me horoi kia kore e paheke), oneone(maara, kari, kari, otaota), wai(tank, awa, roto, awa, moana)kua poke me tātari. **Ka mutu**.

Katinga taraka, kati nga Mines:
Kia ora!!!

warohuakaha paru!

Kei te koowaotia tatou e te waro!

Waro Maamakohe tinihanga!

Ka whakakapia te wera ki te, 'Solar, Water, Wind' !!

Te wera ki te neke i roto i te whare, i nga waka kore-whare Ka mutu! Ko te hau, te hinu kaore e wera. Ko nga waka a-whare me nga waka-a-whare i runga i nga huarahi kua whakakapia e nga waka tereina(tirohia a Shire)! Ko te tawhiti ki runga i nga waka whenua ma te Rerewe anake. Ka whakakorehia nga waka poke takitahi. Whakakorehia nga huarahi hou.

Kei te piki haere te taupori kia pai ake te whakamahere hiko. Ko te whakaiti i te whakamahi hiko mo ia tangata he mea tika. Ko te Kati o te po he mea tika. Te whakaheke i te kaha mo nga wa waateaehe mea nui nga mahi. Ka whakakapihia e nga kaainga roopu nga whare 2 korero, karati rua, maara horihori, puna kaukau, ...

Kati Po

Ko te tinana o te tangata kaore i hangaia kia noho po. I whakamahia hetia e te tangata to ratou kaha roro ki te hanga i te noho po. Ko tenei momo noho ka pau te kaha o te kaha, ka piki ake te hara, he kino, he nui ake te whakamahi hiko.

He 7 haora i te po mai i te 14-21 haora (CG Kraka) he whakahau. I te wa o te po kareti 'Kao' waka rori(arumoni, tūmataiti, tūmatanui..) ka whakaaetia kia neke i runga i nga rori haunga nga waka ohorere! Karekau he rama tiriti, rama waka, panui .. kei te. Karekau he pakihī e tuwhera ana. Karekau he waka rererangi kei te whakahaere

katia! Ko nga waka rererangi me tau ki te waahi taunga tata e waatea ana! Kaore he nekehanga tereina! Kua kati nga teihana tereina me nga tauranga! Ka noho nga tereina ki te teihana i te wa o te Kati!

Wā rēhia

Te tahu i te kai paipa BBQ, 'Ka mutu! Te whakamahana o waho, 'Ka mutu! Ka mau i te makariri ki waho he kakahu mahana ake. Haere ranei ki roto. Ko te whakamahi i te whakamahana o waho ko te, Taiao Vandalism, MSR7.

Kainga, kaua e whakamahi i nga taputapu Hiko Maara kai penehi! Whakahauhia te whanau, nga hoa, nga hoa noho tata, nga hoa mahi, kia kaua e whakamahi i nga taputapu hiko karihi hinu! Kati (kore tutu)! Hapori mai i te whakaputa, te hoko,

hoko, penehīni tahu taputapu Garden Power! Ko to mahi morare me te mahi a-iwi ki te whakamutu i te poke i roto i to hapori tata! Kia mau ki te whanau, hoa, hoa tata, hoa mahi, hapori mo te poke!

Ka mutu te Whakangahau Whakakino. I te rangi:Nga Whakaaturanga Rererangi, nga waka rererangi motuhake(rererangi, jet, helicopter, drone, waka mokowhiti...). I raro i te wai: te reihi poti motini, te kawe waka moana(Kaihini waka, waka reeti, waka tere, waka rererangi, poti tere, waka yacht,...). I runga whenua:2,3,4 katoa

wira wira(wahie tahu), paihikara, paihikara, SUV, pere, waka hakinakina, limousines, waka papai. Te reihi waka, nga mahi waka.

Wai

60+% o to tatou tinana he wai.Ko nga pūtau katoa o to tatou tinana e hiahia ana. Ka whakahinuhinu te wai i o tatou hononga, ka whakarite i te mahana o te tinana me te horoi i o tatou para...

Ko te kohu wai kōhauhau ka puta he rūrūtia. Ma te kaha o te whenua ka kumea nga pata ki raro(ua hinga) ki te mata.Ko te ua te puna nui o te wai hou. Ka whakamahia tenei wai ua mo te inu, te taka kai, te tunu kai, te horoi, te akuaku,...

Ka taea e te tangata te inu wai ua, whakamahia mo te taka kai.Kaore tenei i te pai, kua poke te wai ua, he kino, he paitini, he waikawa, he reka kino, he hongi kino.Kaua e waiho nga horoi ki te ua kia poke(paru, piri, hongi). Kaore

he paru anake te ahua, he kino te hongi engari ka whakapouri i te kiri.

Ka taka te ua makariri ano he whatu, he hukarere ranei.Ka whakaemi te hukarere i runga i nga maunga teitei, Arctic & Antarctic ka hanga rahui wai hou.He ma te hukarere, he hina te hukarere poke ahakoa he pango. Ka kitea te hukarere pango i te Himalayas, nga hukapapa huri noa i te ao, Greenland me Antarctica.

Ka hangaia e nga hapori he puna wai hou.Ka whakawhirinaki enei puna ki te wai ua me te hukarere rewa hei whakakii.Na te poke o enei wai me rongoa i mua i te kai a te tangata.

Ko te puna kia hohonu, kaua i te papaku.He makariri ake te wai hohonu, ka whakaiti i te whakaetonga, te tipu o te pukohu ina koa te momo paitini me te ngarara ngarara.Ko nga hakinakina wai ka aukati kia mutu te mimi, te paheketanga me te poi ki te wai(te huri i te wai hei parapara). Toi wai(jet ski, motopaika..)whakakino(hinu, penehīni, waikawa pūhiko..)kua rāhuitia! Okotahi: te kawe waka Ranger.

Kaore e taea e te tangata te whakawhirinaki ki te hapori e mahi tika ana.Karekau he maimoatanga, he maimoatanga wahanga, he maimoatanga he, he tapahi utu, he pirau, he whanonga taihara..Ko te maimoatanga o te wai ki te kainga kei te kaha haere.

Ko te maimoatanga o te wai i te kainga ka hiahia he tātari.Ko te tātari he whakaiti: arsenic, asbestos, chlorine, chloroform, carbonate hardness, parahi, paru, herbicides, heavy metals, mata, pesticides, waikura..I roto hoki i te rangi mahana, me kohuatia te wai kua tohua hei whakamarumaru i te mate(te rauropi moroiti)mate.

Ko te whakatuma ki te wai hou Kaore e roa ka nui ake te hiahia mo te wai hou i te waatea o te wai hou.

Nga ara wai poke(aawa, awa, awa, harotoroto, roto..)hangi i te kore o te wai hou.Te wai awha ki tonu i nga rongoa, paitini, paihana.
Polluting of

ka mutu nga huarahi wai, ka hamenehia te hunga poke, takitahi**MSR3**era atu katoa,**MSR7**.

Tāpirihia te wai māori

He nui te kaha o te whakangao, he utu nui.Ko te inu wai ka pa kino ki te taiao, ka toia te tini o nga ika, nga maataitai, o ratou hua.. ki roto i te punaha.Ka mau nga kararehe o te moana nui ake ki nga mata kei mua o te hanganga whakauru. Te maimoatanga matū, te waikura, ka hanga he tote mahana ka tukuna ki te moana.

He nui te boron i roto i te whakakinotanga mo te kounga o te wai.Ko tenei wai e whakamahia ana i roto i nga mahi ahuwhenua, ahuwhenua me te whakaputa kai ka hua te kai o te taumata boron teitei.Ko te kai roa i nga taumata boron teitei he kino.

Ko te wai parapara, ka haere nga parakaingaki ki te maimoatanga tuatahi ki te tango i te totoka, ka tangohia nga matūkai, ka tangohia e nga tātari te nuinga o nga huakita me nga huaketo. **Ka pehia te wai ma** roto i te kiriuhī hei tango i nga ngota ngota.Kaore nga whakamatautau e whakaatu i nga raru hauora katoa.

Ko te wharepaku hei paopao he whiringa whakamutunga.

Te wai pounamu(**he utu nui**)he pai mo te haere.**Kirihou**(**kua noho hei riri nui, kati te hanga, te whakamahi**)Ka tukuna e nga ipu wai nga matū ka noho kino ina whakamahana(**ra, whakamahana**).**Karaihe**(**karekau he arahi**)ka tūtohuhia nga pounamu.

Te wai inu reka

Mo nga momo wai inu he mea kakara.**He** kino etahi o nga mea kakara, me karo.Ka taea te hoatu wai reka ki te matao, wera ranei.

E tika anainu reka: Te tangohanga mīti, te tango heihei, te koko, te kawhe, te hua, te otaota, nga mea kakara, te ti, te huawhenua.

Kore hauoranga taapiri inu reka: Te waipiro, te tae horihori, te kakara reka, te reka me te reka o te taiao, te warowaiha, te cola, te waiora, te inu kaha, te rēmana, te kawhe kore kawhe, te wai huarākau, te tiaki, te konutai, ..

Te wai inu

te mea pai

Nga mahi o ia ra: Maranga, mauhia he karaihe 0.2 rita o te wai matao, kua tohua. I mua i ia kai(Parakuihi, Paramanawa moata o te ra, Tina, paramanawa o te ra o te ra, Tina) kia 0.2 I te karaihe o te wai matao, kua tātarihia.

Kia inu karaihe(kore kirihou) whakakiia ki te 0.2 l o te wai tātari i runga i ia tepu Moenga. Inu i te po i nga wa katoa i muri i to haerenga ki te wharepaku, ina he korokoro maroke, inu okioki i te ata.

Ko te tangata, te whakahaere, te Kawanatanga e whakakahore ana i te wai inu, he take ranei o te wai poke. **Ka mau te kawenga, MSR7**

Karekau he inu wai E 4 nga ra e ora ai koe

Te whakamakuku! Ma te whakamahi i te wai whenua mo te whakamakuku ka pau te puna wai o raro i te tere atu i te mea ka taea te whakakii. Na te whakamaroketanga o te Rauwiringa Kaiao katoa, na te korenga o te wai hou. **Ka mutu te whakamakuku wai whenua.** Ko te tangata e whakamahi ture kore ana i te wai whenua mo te whakamakuku ka whiuia, **MSR7.** Ka whakaetaia e te Kawanatanga te whakamakuku i te wai whenua, ka whakakapia, ka hamenehia ona mema, **MSR7.**

Ko te whakamakuku, ko te wai maori mai i nga awa, roto, awaawa. **Ka akiaki tenei i te whakaetonga.** Ko te hua o te tauraki! **Ko tenei momo irrigation** ka mutu nga iwi. Whakamutua te irrigation. **Takahanga: MS R7**

Te whanaketanga hua

I te wa e hanga ana te tangata, me whai timatanga, he mutunga, ka taea te hangarua. **Tauira:** Ko nga hua o te whare i hangaia(Timatatanga), whakamahia ma te ra(mutunga), biodegradable(ka taea te hangarua). **Ka taea te hangarua nga mea katoa!**

Ko nga hua mai i te waahi ariā kia hauora, kia haumaru, kia kore e poke, ka taea te tukurua, te hangarua ranei.Ko nga mea katoa e mahia ana, e whakamahia ana ka taea te tukurua, ka taea ranei te hangarua.**Takahanga:MSR7**

Kati, te whakamahi i nga mea katoa e kino ana, e kore e haumaru, e poke ana, e kore e taea te pirau, te hangarua ranei! Ko te whakangao i nga taonga kino, kino, kino, poke he hara,**MSR7**

Hua GM (kakano taniwha) > Kai GM (kai kino)

Whakarerekē ira(i hangaia)hua i runga i te kakano i whakarereketia e te tangata o**1 Na te Atua**hoahoahaketake.Mo te apo, te whai hua me te kohukohu**1 te Atua.1 te Atua**kare e pirangi ki te hanga ira tangata. Ko te whanaketanga ko te whanake, te whakarereke,...

Papamuri:I te whakaekenga o te US ki te Tonga Rawhiti o Ahia. I whakahau te US Military ki te hanga me te whakamahi i nga patu patupatu(Karaka Karaka),

he patu o, Te Whakamotitia Papatipu o nga otaota me te rauropi.Ko te tango i nga rau ka ngawari ake i te rangi ki te pupuhi i nga tamariki, wahine me nga kararehe e oma ana (whakanui te reeti whakamate).Na te rauwiringa kaiao paihana i arai atu ai ki nga huringa. Ko te hua o te whanautanga he mate tangata, kararehe..

He kino te patu patupatu, he poke i te oneone me nga ara wai.Ka hamenehia nga Kaihanga, Kaituku Paoa,**MSR7**. Ko te kawanatanga e whakaae ana kia whakakapia tenei parahanga,**MSR7**.Kai poke(patupatupatu)kaore e tika mo te kai(kararehe, tangata). Kua whakangaromia!

Ko nga kaihanga patu patu otaota(He hunga kaipahua parapara nanakia apo)kua whakawhānuihia mai i nga kaipatu tipu ki nga kakano paihana.Ka whakarerekētia te kakano noa ma te whakamahi i nga tikanga i akohia ki te hanga 'Patupatupatu'. Ko enei whakarereketanga ka waihanga i nga rereke rereke '**Kakano taniwha**'. Ko nga whakarereketanga ka kore e kaha nga kakano ki te rui ano i nga hua, ka kaha ki te hoko kakano i ia tau.(evil immoral apo). Ka paopao nga pi ki nga tipu GM!

Ka kite a Evolution i te Kakano kua whakarereketia. Ka whakautu ma te whakarereke i nga mea katoa ka pa atu te kakano, te rauwiringa kaiao, te mekameka kai.Whakatipu

mai i te kakano GM ka mutu te haere tika(pārāoa)ki te kai tangata, ma te kai kararehe ranei(ika, mīti, heihei).Nga mea hanga(kararehe moana, manu, whakangote)whangai GM Crops tika(heihei, poaka..)autaki ranei(Ka kai kakano te kiore, ka kainga te kiore e te konihi, ko te konihi i patua e te kaiwhai hei kai reka..).**Kaua e kai i te tina GM!**

Ka awe te kai o te kai ki te nakunaku.Ki te keri i nga tipu kua whakarereketia me whakarereke e te punaha keri(**kaihanga ira**)ake ma te Evolution.He mea maori tenei(**antite Atua**)momo Ko te Evolution ka hanga momo hou rerekee o Mutations. Te riri kore mohio!

Whakarereketanga Ira(GM)ko Anti**1 te Atua**, he riri ki te tangata, ki era atu mea hanga me te taiao.Ko te GM Crop na te rere o te paanga ka whakarereke i te mekameka Kai katoa.Te hanga irakētanga e hanga ana i nga mate hou, i nga mate whakamate o te ao ki nga mema katoa o te mekameka kai! Ka nui ake te mate o te tangata, ka mate teina, ka nui ake te mate o nga peepi, ka maha ake nga kohungahunga...

Kai GM(kai kino): Alfalfa, kai pepi, bacon, parakuihi parakuihi, taro, canola, chicory, kānga, hinu kākano miro, hēki, ham, margarine, mīti, papaya, pī, riwai, heihei, hōtiti, soybean, huka pīti, huka, pepa reka , tōmato, witi, zucchini..

Mea atu 'Kao'kiKai GM!

Me mahi!

Ko te rongoa mo tenei riri ki te tangata me te rauwiringa kaiao ko te aukati, te maimoatanga.

Ārai!Kati:Te rangahau GM, te whakaputa purapura me te whakatipu hua GM.

Te maimoatanga!Ka whakawakia e te Kawanatanga:Kaiputai GM, kaiwhakahaere, kaiwhakahaere, rangatira, kaiahuwhenua mo te Crime against Humankind me te rauwiringa kaiao.**MSR7**

Ka whakamutua e te Kawanatanga te riri ma te wera o te GM Rangahau me nga whare hanga Kakano.**Ko** nga hua GM ka tahuna te kawenga. Ko te oneone poke i te whakatipu kai GM kua wera i te 3 tau e rere ana. Ko te kawanatanga kaore e whakatinana i tenei maimoatanga' ka whakakapihia.

No GM> No GM kakano> No GM hua> No GM kai !

I te kainga kaua e kai i te kai GM!Whakahauhia te whanau, hoa, hoa tata, hoa mahi, kaua e kai i te kai GM! Kati(kore tutu)! Hapori mai i te whakaputa, te hoko, te hoko, te Kai GM!Na outou te hopoia morare e te tivila. kia mutu te GM(kakano, hua, kai)!

Te Mana Pest

Nga Ngarara o Roto(matū)e whakamahia ana, whakaеkea te punaha nerve. Ka whakapourihiia e ratou te whanau hou. Ka whakapataritari te ngarara a te tangata me te mokai.Kaua e whakamahia te Pepe Ngarara i roto. Kia ma, kia pai o roto.

Nga Ngarara o waho(matū)ka whakamahia ki nga kai, ki nga hua rakau me nga kai.Ko nga maara, nga maara me nga kai kua poke, kaore e tika mo te kai tangata, kararehe ranei. Ka whakangaromia ratou e te com-

taone nui(Shire).Ka kuhu te ngarara ki roto i te punaha wai ka mutu ki nga Moana. Te whakakino i te rauwiringa kaiao o te Moana, te whakakino kaimoana.

Wehenga

Ko te Fracking he riri nui ki te taiao, hapori, tangata. Ko te Fracking te tukanga o te keri me te wero i te wai i te pehangā teitei ki te toka toka ka pakaru te tuku hau.(paitini).Ko te pehangā teitei ka pa ki te 'Ru.

Me hia miriona rita wai mo ia tukanga. He matū paitini te wai me te taapiri kirikiri.I roto i te tukanga hau mewaro(ka whakanui ake te mahamatanga o te ao)me nga matū paitini ka whakapoke i te wai whenua tata.Ko te inu i tenei wai ka pa mai te kino o te hinengaro, te rongo me te manawa ki te tangata, kararehe. Ko nga otaota e tata ana kaore e pai hei kai mo nga kararehe kararehe.

Ka waiho te wai para ki roto i nga puna wai o runga o te whenua kia mimiti.Te tuku i nga puhui pararopi ki roto i te hau, te whakakino i te hau, te hanga ua waikawa me te ozone i te papa.Ko te hua o tenei ko nga kararehe kino, nga kai, nga hua, me nga otaota karekau e kai. Ka amuamu nga kainoho mo te ngenge, te nausea, te mahunga me te kino.

Ina whakamahia nga pahū ka puta he Ru. Ko te whakamahi tata ki nga raina he ka puta he Ru nui.Ka pakaru enei pahūtanga i nga puna wai o raro.Ka tuku hau ka timata pea te 'Wildfire'!

Ko te Fracking he aitua rauropi. Ka mutu te Fracking!

Ka whakawakia nga kaipupuri, nga kaiwhakahaere,**MSR7**. Ko te Kawanatanga e whakaae ana kia whakakapia te Fracking, ka mau te kawenga o ana mema,**MSR7**.

Parapara

Kua iti te hanga para! Ka whakamahia te kohinga koiora ka taea te whakamahi ranei. **Te hanga hua Whakakore***
Ka mutu! Te ta mēra paraurehe***Ka mutu!**

Te hanga parapara kore(nga kohikohi, taputapu, taputapu hoaho..)* **Ka mutu!**
*Ka whakawakia enei kaiwhakarato, MSR7

Ko to mahi morare me to taangata ki te whakamutu i te tuku para kore ture, para i to hapori tata! **Kia mau ki te whanau, ki nga hoa, ki nga hoa noho tata, ki nga hoa mahi, ki nga pakihī, ki te hapori, kia whai kawenga mo te poke!** Kei waho nga hapori ki te tuku para(whakapae whenua). **Me whakaiti tatou i te Para Inaiane!**

Pepa

Tapahia te whakamahi pepa.**Ma tenei ka whakaiti i te para.Ka whakaora rakau!**

Whakakapiniupepame nga korero mamati. **Ka kawea mai e te niupepa** nga korero tawhito kaore he ataata. Ko te kaupapa o te niupepa he hoko panui, kohukohu rongonui me nga purongo rongonui tawhito. **Kati!****Te hoko niupepa!**

Whakakapimohenime te whakaputanga matihiko. **Ka kawea mai e te maheni** nga raraunga tawhito me te kore ororongo, ataata. Ko te kaupapa mo te moheni he hoko panui, me te iti o nga korero whai hua. Te kore te painga o te ataata ororongo. **Kati!****Te hoko moheni!**

Whakakapipukapukame te whakaputanga matihiko(pukapuka, pdf). He taumaha te pukapuka. Ko te whakahou me whai pukapuka hou. Karekau he oro, he ataata. Kaore e taea te kape ngawari. Kia nui rawa te waahi. **Kati!****Te hoko pukapuka!**

Whakakapidiary, journalme te kōnae matihiko. Kei roto hoki i enei konae nga whakaahua, ataata, ororongo! He pukapuka nga rataka, hautaka(Tirohia te pukapuka whakakapi). **Kati!****Te hoko pukapuka!**

Whakakapimemo tarime te imeera! Whakakapipuranga pepame te kōnae matihiko! Whakakapi: Tauerā pepa me te tauera kakahu! Ka taea te horoi hei whakamahi ano! Tauera pepa me te kakahu moroiti! Peeke pepa me nga peke kakahu!

Whakamutua te panui i runga i te pepa(**Mēra paraurehe**). Karekau he mēra paraurehe! Ko te tohatoha mēra paraurehe ko te Whakakino Taiao, **MSR7**.

Ko te pepa kua tawhitotia kua taia kua tihorea.Kua ruia ki te wai.Kia muhy ka whangaia ki nga noke o te paamu noke.

Kirihou

Ka whakahekehia e nga kirihou nga matūriki moroiti.Kua uru enei ki te mekameka kai tae atu ki te tangata(toto, roro, whekau).Ko te hanga i roto i te tinana he riri kaore e mohiotia mo te hauora me te oranga o te tangata.

Whakakapi*inu* **kirihou me nga ipu kaime** te karaihe ka taea te whakamahi, nga ipu uku.Whakamutua te hanga o nga ipu kirihou katoa. Whakamutua te hanga o nga tapatapahi kirihou me nga kakau witi katoa.Takahanga,**MSR7**.

Whakakapi*peke* **kirihou**me nga putea kakahu ka taea te whakamahi.Whakamutua te hanga i nga peeke kirihou katoa!Ko te takahi i te kino o te taiao,**MSR7**.

Whakakapi*ihu* **kirihou**he kakahu, he hu hiako ranei.Whakamutua te hanga hu kirihou katoa!Takahanga,**MSR7**.

Whakakapi*kakahu* **kirihou**me te bamboo, te kakahu, te miro, te kakahu huruhuru ranei. Whakamutua te hanga kakahu kirihou katoa!Takahanga,**MSR7**.

Whakakapi*taonga* **takaro** **kirihou**me nga taonga taakaro i hangaia mai i te whakarewa, i te rakau ranei.Whakamutua te hanga i nga taonga taakaro kirihou katoa!Takahanga,**MSR7**.

Whakakapi*pouaka* **kirihou mo nga taonga kaihoko**me nga pouaka i hangaia mai i te whakarewa, i te rakau ranei.Whakamutua te hanga i nga pouaka kirihou katoa mo nga taonga kaihoko!Ko te takahi i te kino o te taiao,**MSR7**.

Whakakapi*taonga* **kirihou**me nga taonga i hangaia mai i te whakarewa, i te rakau ranei. Whakamutua te hanga i nga taonga kirihou katoa(roto, waho)!Takahanga,**MSR7**.

Whakakapi*hua paipa* **kirihou**me nga hua paipa(roto, waho, raro)he mea hanga mai i te whakarewa.Whakamutua te hanga o nga hua paipa kirihou katoa!Takahanga,**MSR7**.

Whakamutua te whakamahi, he kirihou ki te kainga, ki te kura me te mahi.

whare hokohoko, malls

I roto i tetahi whare hokohoko e 7 nga toa hokohoko e hoko ana i nga taonga kotahi (*jeans,..*)he moumou noa te whakahaere e 7 nga pakihī whai hua rereke

te kaha, te whakapaipai, te waahi papa.Ko nga toa 7 kua whakakapihia ki te 1 **CROnputanga hokohoko**(1 CROn mo ia wahanga). Ka whakakapihia he whare hokohoko ki te '**CRBC**(Hokohoko CROn, Matatini Bazaar)!Nga hinonga kaipahua parapara(Tangata Hoko, Kaihokohoko)kua katia, ka whakawakia nga rangatira, nga kaiwhakahaere,**MSR6**.Ka whakakapihia e CROn Retail nga karaka kai tere katoa ki te hauora(kore waipiro)Pae inu.**CRB**Che wahanga o te Shire Oasis(Kaitiaki Tiaki e noho ana ki konei).

Ka hangaia e te salon nail he paowa paitini.He morearea hauora, he whakakino hau. Ka uru te parahanga ki te punaha tohanga hau. He tiaki manawa a nga kaimahi. Nga kaihoko kuare(nga patunga)kaua.Kei te tuwhera whanui nga toa, ka horahia nga kohu paitini e ngohia ana e te hunga e haere ana. Ko tenei mate hauora he tino kino ki nga wahine hapu, whanau hou, kaumātua. Mena kua pa atu koe ki te paowa paitini ka toha ki te whare salon me te Whare Hokonga mo te utu. Whakawetohia, whakakorehia. Hamenehia nga rangatira, nga kaiwhakahaere, **MSR7**Ka pa ano ki nga Whare Ataahua me nga Kaata Huruhuru. **Tuhipoka!** Karekau e pa ki nga kaitapa makawe.

Te whakamahere taone

Ko te kaupapa o te Mahere Shire he whakamahi whenua hei painga mo te hapori me te noho.**He mea nui kia noho tahi te hapori me te noho.** La momona katoand me whakamahi mo te whakatipu kai, mo te whangai, me te whakarite kia whakaratohia nga waahi tapu mo nga otaota taketake me nga kararehe taketake o te rohe.(**kore ke**).Ko nga whenua karekau e whai hua ana ka whakamahia hei hanga whare, kore whare. Ko nga whare o naianei kei runga i nga whenua haumako ka turakina, ka hangaruatia ki nga whenua kore. Ko nga whare me nga maara horihori, nga kaainga hararei, nga whare noho, nga whare penthouse, nga kainga reti kua whakakapihia ki nga whare kahui Shire i runga i nga whenua kore.

E 2 nga raru nui o nga taone nui 1 miriona nga tangata noho me nga huarahi nui:**parahanga me te popoketanga haora wiwi.** Ko nga raruraru e rua kaore e hiahiaitia he otinga mo muri mai.Te otinga o te Kaitiaki Tiaki. Nga Taramo Whakatere(**Tirohia te Mahere Shire**)te whakakapi i nga waka takitahi!Ka whakakapihia e te reriwe te kaweroa Te kawe waka nui.

I te wa o te tauira i Ahitereiria e hia rau nga hipi i tangi i a ratou e ngau kino ana ka mate i te matewai.Ko nga papa korowha e tata ana i whakamakuku i te whakamakuku.I inu te hunga korowha i te wai makariri i konatunatua ki te waipiro.

He mea whakarihariha tenei!**1 te Atua**kei te riri.Ko te korowha he whakangahau elitist poauau kore. Ka mutu!Ka hangarua nga papa korowha mo te whakatipu kai. Ko nga korowha

nga mema kore o te hapori. Kaore ratou i te pai ki te pupuri i nga turanga kaiarahi. Kaitiaki Kaitiaki Whakama me te Huna !

Na te kore o te wai inu me nga tauira karekau e whakaetaia te whakahaere i nga puna kaukau motuhake, arumoni me te tuuruhi.Ka whakakiia nga puna wai katoa ki te oneone.Karekau he utu mo nga rangatira. CG Whakama Shun !

Ko nga hākinakina ronganui e hiahia ana ki te hanga whare(Hall, Stadium..), hanganga(Reriwe, Rori..).Ka moumou rawa nga rauemi a te hapori ka roa te wa(Shire)nama. He moumou hiko nga whare me te hanga parapara.Kati te hanga i enei whakaurunga ka turaki i nga waahi.

Ko nga mahi whakangahau hakinakina ronganui e hiahia ana kia nui te haumi ki te iwi whanui, ki nga waka a-whare me nga waka waka!Karekau he waahi, ka heke nga utu hanganga.Ka whakakore i te huarahi me te waka 'Chaos'!

Ko enei huihuinga he mahi whakangahau, waipiro, cola, etahi atu inu reka, petipeti, kai kino(hinu, ngako, tote)he maha nga wa e haere tahi ana me te tutu(te huaki, te riri, te maka taonga, te pahua).

Ko te hanga o te huihuinga he putea parapara(pounamu, kai, pepa, kirihou, kēne) e hiahia ana ki te rokiroki(whakapae whenua). Ko te petipeti ka arahi ki te hara:Tinihanga(te hianga, te rewa o te hua..), whakawetiweti, whakapouri, tutu. Ka mutu tenei!

Te mahi kararehe

Ka mutu te tukino kararehe.Ka turakina te whare pākahiko. Ka whakakapihia ki te 'Awhe Free'.Ka hāmenetia nga kaiwhakahaere whare pākahiko,**MSR4**.

Te Ora Te kawe kararehe neke atu i te 30 kiromita ka mutu.Ko nga takahi a te kaihanga tuatahi, te kaihoko, te kaiwhakahaere kawe waka ka whakawakia,**MSR4**.

Ka mutu te whakangahau kararehe Circus.Ka hamenehia te kaiwhakangungu kararehe, te kaiwhakahaere Circus,**MSR4**.

Ka mutu te whakangahau kararehe papa kaupapa.Ka hamenehia te kaiwhakangungu kararehe, te kaiwhakahaere papa kaupapa kaupapa,**MSR4**.

Kua katia nga Zoos ka whakakapihia e nga Wildlife Sanctuaries e noho ana i nga momo momo rohe anake.Kua katia te Zoo Kore, ka whiwhi te kaiwhakahaere,**MSR4**.

Nga whawhai kararehe Mutunga.Ko te rangatira kararehe, te kaiwhakangungu, te kaiwhakatairanga kei te whare herehere,**MS R4**. Ahakoa tangata(s)e whakarato ana i te petipeti,**MSR6**

Te patu patu(He whaiwhai Safari, he whakangau Royal, he whaiwhai atu)o nga Kararehe Ka mutu. Ko te Kaiwhakatairanga, ka whakawakia nga Kaiwhaiwhai, **MSR4**

Ka taea e nga Rangers anake te whakakore i nga kararehe.

Ka mutu nga kararehe reihi. Ka kati te waahi whakataetae, ka turakina.Ka hamenehia te rangatira kararehe reihi, kaiwhakangungu me te kaiwhakahaere waahi whakataetae,**MS R4**. Ka whakakorehia nga waahi whakataetae.

Ahuwhenua

Ko te nui o nga kararehe mo ia eka ka nui rawa te ngau, ka horo te whenua. Ko te hua o nga kararehe e mate ana ki raro i te kai. Ka nui te toki, ka mutu te kai.**Mo** nga kaiahuwhenua kararehe mamae katoa, whiwhi kai whangai,**MSR4**

Ka paheke ano te whenua ina tangohia nga rakau katoa i te whenua. Ko te take nui o te horo whenua me te mamae o nga kararehe he he te whakahaere me te iti rawa o te mahi. Te otinga CG: Ka hangaia e Shire te CROn me nga tangata whai tohu me te rahi o nga mahi arumoni.

Hoia

Ka poke te ope hoia ki te kawe me te pahū, AN (**Ngota ngota**), B(**koiora**), C(**matū**) mau patu. He whakatuma mo te tangata, kararehe, tipu. Ko nga kaiputaiāo e hanga ana i enei patu ka whiwhi**MSR7**. Ko nga whare whakaputa, ko nga taonga o enei patu ka turakina, ka whakangaromia e te Shire. Ko te kawanatanga e whakaae ana ki te hanga, ki te rokiroki ranei o enei patu ka whakakapia ka whiwhi,**MS R7**

Te whakakore patu karihi!

Ko te putaiao karihi he puiao ngaro he tino riri mo te oranga o te tangata! Ka whakamahia nga reactors karihi i roto i nga teihana hiko me nga punaha pana. Ka whakamahia te Uranium he kohuke irirangi i roto i nga reactors Nuclear. Ka whakamahia te toenga reactors karihi ki nga patu mate!

Katia, hirihiā nga maina uranium! Whakamutua te pūtaiao karihi! Katia, wetewetehia nga teihana hiko karihi! Wewetehia te pana karihi! Ko te kawanatanga e whakaae ana ki te maina uranium, te pūtaiao karihi, te mana karihi, te pana karihi, ka whakakapihia,**MSR7 Kia ora!**

1 Kei te tatari te Atua kia rongo mai koe!

Te oranga Te pure   Ra ora 11.1.7NAtm

Arohanui**1 te Atua**, Kaihanga o te Ao tino ataahua To koutou kaitiaki pono tino whakaiti (1stingoa) Nga mihi ki a koe mo te Ora o te Tangata

Ka whakapau kaha ahau ki te awhina i taku tinana, i taku momo, i te hapori kia ora ka ora taku kore. 1 kaupapa matua

Tena koa tautoko mai i aku mahi kia ora

Mo te Kororia o 1 te Atuame te Pai o te Tangata

Ka whakamahia tenei karakia i te ra Ora(GG Kalender)ki te hiahiatia ranei!

Nga kaupapa o te ra ngahau*He mea nui ki te hunga taiao:

Ra Pollution 4.2.7 ~ Ra Defoliant 6.2.7 ~ Ra Holocaust 8.2.7 Ra noho

9.1.7 ~ Ra Survival 11.1.7 ~ Ra Pet 11.3.7 Ra hauora pai 12.1.7

Ra Maranga 12.2.7 Ra rakau riki 13.1.7

Rakau Rakau 13.3.7

*New-Age-whakahaere wa

Ko nga kaupapa o te ra ngahau e whakatutuki ana i te hapori me whakanui te whakama me te maumahara.

Ko te tahu, te paru, te whakakino, te whakakino i te taiao, ehara i te mea he whakatuma mo tenei reanga, a muri ake nei engari mo nga reanga e haere ake nei. Me whakaatu nga tamariki ki nga maatua ka tahu, ka ruku para, ka nui rawa te para, ka poke te hau, te oneone, te wai, he kaikino taiao, e whakangaro ana i te oranga o a raatau tamariki.Ka mau nga matua ki te kawenga, tango me te**MSR7** nga kaitōrangapū e whakaae ana, kei a raatau ranei te kawenga: Te tahu, te para, te whakakino, te kino o te taiao!

Hau kore manawa E 4 meneti hei oranga Karekau he inu wai. E 4 nga ra e ora ai koe!

Ka noho te Kaitiaki Tiaki ki te 1te Atua Nga mea hanga!

He maha nga Kaihanga Taiao he tino take.Ka whakapau kaha ratou, te wa me te moni.**He pai nga mea katoa, he pai te ahua o te tangata.**

Ko nga rohe whaiti o te nuinga o nga take.Ko nga hua kaore he ahunga whakamua i roto i nga take nui e ora ai te tangata:Parahanga(te hau, te oneone, te wai), Te tutu (whare, hapori, ao), Taonga Apartheid(te tuku whenua i runga i te turanga, i te mana, i te taonga; i te paratihi, i te konihi, i te whai hua), Huringa huarere!

He whakahaere anake me te kaha morare, te manawanui mutunga kore me te **1 te Atuaka**
taea e nga rongoa te whakapumau i te oranga o te tangata.

Hono Mai! > Kia Kakariki! > Me noho hei Kaitiaki!

Ka piri ano te Kaitiaki Tiaki ki:Karekau he ariā tutu,Te Waea o te ariā kino, te ariā ohaoha, 7 Panuku, N-At-m, NAs.

